

POGODBO MED ITALIJO IN MADŽARSKO

Mussolini in Bethlen sta sklenila v Rimu pogodbo prijateljstva in arbitracije. — Sum Francozov je bil vzbujen. — Dogovor je izpopolnil obroč krog Jugoslavije.

RIM, Italija, 6. aprila. — Ministrski predsednik Mussolini in grof Bethlen, madžarski ministrski predsednik, sta podpisala včeraj popoldne pogodbo prijateljstva, sprave in arbitracije. Pogodba je povsem slična italijanskim pogodbam z drugimi silami.

Ugotavlja, da sta Italija in Madžarska prijateljski deželi ter določa, da naj se vse spore, katerih bi ne bilo mogoče rešiti po rednih diplomatičnih potih, predloži posebnemu sodišču, ki bi bilo sestavljeno od članov, imenovanih od obeh strank.

Ce bi ta ali ona stran ne sprejela odločitve sodišča, naj se predloži spor haškemu razsodišču ali kakemu drugemu tribunalu.

To je že deseta pogodba tega značaja, katero je sklenil Mussolini.

RIM, Italija, 6. aprila. — Razven podpisanja prijateljske pogodbe sta Mussolini in Bethlen podpisala posebno poslanico, s katero sta Italija in Madžarska odobrili načrte italijanskih in madžarskih izvedencev glede izhoda na morje.

PARIZ, Francija, 6. aprila. — Izza Locarna se je pojavilo v Evropi novo pojmovanje o dobrih in slabih pogodbah, soglasno z izjavami tukajšnjih opazovalcev. V splošnem je smatrati kot dobro pogodbo ono, ki uravnava difference in uveljavi prijateljstvo s kakim sosednim narodom, a za slabo pogodbo ono, ki uveljavlja zveze med deželami, ki nimajo nobene skupne meje in ki se obrača proti tretji stranki, s katero ima ena ali obe pogodbeni državi skupno mejo.

Mogoče je, da obstajajo izvrstni razlogi za sklenitev italijansko-madžarske pogodbe, in v kolikor določa za Madžarsko izhod na Sredozemsko morje, je brez dvoma dobra pogodba.

Obstaja pa še druga stran te zadeve. Odnosaji med Italijo in Jugoslavijo so še vedno napeti vsled albanskih dogodkov. Jugoslavija je sosedna tako Italije kot Madžarske in vsled tega obstaja po francoskem mnenju sum, da se obrača pogodba proti Jugoslaviji. Če ne drugčega, zagotavlja vsaj nevtiralnost Madžarske v slučaju kakšnega konflikta.

Sodeč po starih standardih predvojne diplomacije, je po mnenju tukajšnjih opazovalcev, diplomatična aktivnost Mussolinija izvanredno uspešna. Sklenil je pogodbe z Albanijo in Madžarsko, z Rumunsko ter je tudi uveljavil dobre odnose z Bolgarsko. Navidez je delal Mussolini za mir, a po novih standardih bi bila bolj zdrava politika za Italijo, če bi sklenila trajno pogodbo s svojo neposredno sosedo Jugoslavijo.

Laške izgube v bojih z Arabci.

Nove in energične odredbe so bile uveljavljene za zatrtje arabske vstaje v Cirenajiki.

RIM, Italija, 6. aprila. — Oficijski komunikacije, ki je bil objavljen šele včeraj, javlja o obnovljenju bojev v Cirenajiki in o porazu, katerega so doživeli pred več kot enim tednom italijanske čete, ki so se spoprijele z vstajskimi arabskimi plemeni, katerim se je posrečilo zvabiti italijansko silo v zasled ter jo napasti.

Dne 27. marca so opazili precej močno koncentracijo vstajev nekako deset milj od Gerdas Albid, italijanska sila, sestavljena iz enega domačega bataljona, manjših skupin domačih čet na konjih in dveh oddelkov artilerije, je bila poslana iz Berg, da jih napade. Naslednjega dne je sila dospela do Arabcev in kljub ostremu in nepričakovanemu odporu se je Italijanom posrečilo pognati jih do Raheila.

Tam pa so se naenkrat spustile v boj sveže in večje vstajske sile, ki so pretile italijanskim četam z obkoljenjem. Vsled tega je bilo določeno umikanje do utrjenega taborišča Albid ter tudi uspešno izvršeno.

Komunikacije se zaključuje z ugotovitvijo, da bo vprizorjena sedaj energična akcija, da se očisti pokrajino vstajev in da ni poraz, katerega so doživeli italijanske sile, vplival na splošni vojaški položaj, ki je ostal baje izvrsten. Komunikacije ne omenja izgub niti na eni niti na drugi strani.

Posojilo za Turčijo.

CARIGRAD, Turčija, 6. aprila. — Po pogajanjih z majorjem Case-om, ki je zastopal Ulen & Co. iz New Yorka, je turška vlada principi- cipijelno sprejela ponudbo glede \$20.000.000 posojila za grajenje železnice v Antoliji.

Ulen je dospel semkaj, da se dogovori s turškim ministrom za javna dela glede podrobnosti.

Usoda Sacca in Vanzettija je skoro zapečaten.

Vrhovno državno sodišče je odločilo proti Sacco in Vanzettiju. — Brez učinka so ostali vsi ugovori obrambe in istotako priznanje Madeira.

BOSTON, Mas., 6. aprila. — Prošnja za nov proces proti Nicoli Sacco ter Bartolomeju Vanzetti, je zavrnilo včeraj najvišje sodišče države Massachusetts. Sodišče je tudi vzdržalo odklonitev novega procesa potom sodnika Thayerja. Novi proces so zahtevali na temelju priznanja Celestina Madeira, ki je izpovedal, da je plačilnega mojstra umoril on, ne pa Sacco in Vanzetti, ki sta bila spoznana krivim teh umorov. Madeiro je bil obsojen radi nekega drugega umora.

Včerajšnja odločitev pomenja, da bo višje sodišče kmalu izreklo smrtno obsodbo nad Saccem in Vanzettijem.

Visoki življenjski stroški v Rusiji.

Sovjeti morajo posvečati vso svojo pozornost problemu naraščajočih življenjskih stroškov. — Boj se vrši za kulisami.

MOSKVA, Rusija, 6. aprila. — Za slikovitim prečeljem ruskega življenja, se vrši bitka, ki obsega ves narod in ki je skrajno romantična v svojih možnih posledicah. Preko sovjetske pozornice se pomikajo ljudske demonstracije z banderami in godbo. Korakajoče ljudske množice nazdravljajo vstopu nacionalistov v Šanghaj ter nosijo na ramenih kitajske dijake. Obžalujejo žrtve v Nankingu ter prepevajo sovjetsko himno.

Za temi prizori ljudskih izbruhov pa se vrši bitka, ki bo mogoče odločila usodo teh mas. — Mogoče usodo vsega sveta in sicer na bolj določen način kot katerikoli dogodek na Kitajskem. To je bitka cen.

Kaj pa je romantičnega na cenah in posebno še sovjetskih cenah? — Boste mogoče vprašali. — Kaj imajo opravka z bodočim svetom? Odgovor na to prepuštam Stalinu, ki je najbolj odlična postava v Rusiji ter glavni predstavitelj komunistične svetovne revolucije.

Brez skrčenja cen izdelane blaga ne moremo vzdržati stikov med proletarijatom in kmeti, med industrijo in poljedelstvom, ki tvori temelj proletarskega diktatorstva v naši deželi.

To pomenja dosti jasno, da sta uspeh ali izjalovljenje socialističnega eksperimenta v Rusiji odvisna od izida sedanjih bitke. Stalin priznava, da je boljševikom to dobro znano.

Izvestja so izjavila včeraj: — V prvi četrtini tekočega leta so poskočili stroški izdelanega blaga za enajst in pol odstotka v primeru z istim časom preteklega leta.

To ne pomenja nič drugega kot priznanje poraza.

Boljševiške sile se morajo boriti proti strašnim sovražnikom, namreč grafitarjem.

Na boljševiški strani je ogromna strankarska organizacija z omejeno silo nad posamezniki in voljo do zmage. Vsled tega je rekel Stalin pred par dnevi glede inozemske akcije na Kitajskem: — Nemogoče je obrniti nazaj, koljo zgodovine.

Obravnavi proti morilki moža.

Sodišče je določilo 18. aprila za pričetek procesa proti morilcem urednika Snydera. — Sodnik hoče izključiti vse fotografije.

Sodnik Seudder je objavil včeraj, da je bil dan 18. aprila določen za odprtje procesa proti Henry-u Judd Gray-u in Mrs. Ruth Brown Snyder radi umora Alberta Snydera, umetniškega urednika lista Motor Boating.

Sodnik je bil proti temu, da bi se vršil morilni proces tekom Velikega tedna. Rekel je, da ni bila vložena nobena prošnja za ločeni obravnavi in če hočejo staviti tak predlog, naj ga stavijo neposredno.

Rekel je tudi, da ne bodo dovoljeni nikaki fotografski aparati v sodni dvorani ali na hodnikih tekom procesa.

V sodni dvorani tudi ne bo nikakega stojšča, in nedeletni ne bodo pripuščeni. Nobene prošnje ni bilo vložene za izpremenitev mesta obravnav. V Queens okraju ni nič več predsodkov kot v drugih okrajih. Listi so bili polni podrobnosti v tem slučaju in ljudje drugod vedo prav toliko o tem slučaju kot prebivalci Queens okraja.

Na razpolago je primerno število ljudi da nastopijo kot porotniki. Kandidate bodo vprašali, če so pripravljeni proti smrtni kazni ali če so proti smrtni kazni, kadar je prizadeta kaka ženska.

Samuel Miller je rekel včeraj, da bo nastopil le za Graya.

Mrs. Josephine Brown, mati Mrs. Snyder bo postavno nasprotovala vsakemu poskusu, da se jo oropa varstva devetletne Lorraine Snyder, hčerke žene, ki je obtožena umora. Bratje in sestre umorjenega moža so se skušale polastiti otroka na temelju, da bo skušala stara mati vzbuditi v otroku predsodke proti spomenu na očeta.

Vse pride na dan.

NEWTON, N. J., 6. aprila. — Mrs. Susan Rastler in Van Sickle sta bila včeraj pridržana brez jamešne v Sussex okrajni ječi, obdolžena umora Edvarda Raser, due 25. septembra 1920.

Van Sickle je izginil, ko so prijeli žensko, a je bil pozneje aretiran.

Rasel je bil uslužben v nekem deželnem klubu v Sandyston Township in njegovo truplo so našli v lesu nedaleč od tam. Dovoljenje za pokop je navajalo srčno napako kot vzrok smrti, a govorice so dovedle do izkopavanja trupla, nakar je avtopsija dognala, da mu je krogla prebila srce.

Mehika podaljšala trgovske pogodbe.

MEXICO CITY, Mehika, 6. apr. — Zunanji urad je objavil, da so bile podaljšane do 31. decembra stare prijateljske in trgovske pogodbe z Nemčijo, Francijo, Anglijo, Belgijo in Holandsko. Medtem pa bodo sklenili nove dogovore.

Izgon poročevalca.

LONDON, Anglija, 6. aprila. — Včeraj je bil izgnan iz Romunske poročevalec Daily Expressa, ker je poslal v London poročilo, ki je bilo objavljeno v listu Universal, ki izhaja v Bukarešti.

Dogodek kaže zopet, kako stroga je cenzura glede vseh poročil, ki prihajajo iz dežele.

Čikažani vezeli Thompsonove z m a g e .

V Chicagu je bil zopet izvoljen županom Wm. Thompson. — Policija je ustrahovala gangsterje. Dobil je 76.000 več glasov kot Dever. Milijon glasov za župana.

CHICAGO, Ill., 6. aprila. — Že tretjič je bil William Hale Thompson izvoljen včeraj županom ter je porazil svojega demokratičnega nasprotnika, župana Williama Deverja z večino 76.000 glasov. To so bile najbolj ozke volitve za županstvo, kar jih je dosedaj poznalo to mesto. Oddanih je bilo več kot en milijon glasov od 1.146.000, ki jih je mogoče oddati.

Vsled varnostnih odredb, ki so obstajale iz avtomobilskih policijskih patrol s strojnimi puškami, iz navzočnosti dvojnih oboroženih straž na vsakem mestu, kjer se volili gangsterji in banditi, iz priprave, da se na lieu mesta pokliče narodno milico, ni bilo nobenega terorja.

Završili so se manjši izgredi Urad komisarja za volitve je dobil razne pozive na pomoč.

Par strelcov je bilo oddanih in ukradeni je bila ena volilna skatija, v kateri je bilo 199 glasov, a v kolikor so mogli izvedeti volilni uradniki ni bilo nobenega prelihanja prvi. Krotke banditov so v splošnem pripisovali dejstvu, da je policija v ponedeljek ponoči ubila Vincenta Bruceja, gangsterja in trgovca z dobrim pivom, ki je bil aktiven kršilec miru tekom zadnjih volitev.

Sedem usmrčenih radi umora Amerikancev.

MEXICO CITY, Mehika, 6. apr. — Sedem članov tolpe, ki je odvedla in umorila Amerikance Wilkinsa, je bilo obsojenih na smrt.

Krivda jetnikov je bila pred vojnim sodiščem ugotovljena, potem ko je desoletni sin umorjenega identifikiral Mariana Calzada, kot voditelja tolpe.

Duhovnik Lara, ki je načeloval vstajski tolpi v državi Jalisco, je bil isto tako ustreljen.

Protestna stavka na Čehoslovaškem.

PRAGA, Čehoslovaška, 6. apr. — Pred par dnevi se je pričela v vseh rudarskih revirih republike generalna stavka v protest proti odpravljenju delavskega zborovanja.

AMERIKA NE BO SODELOVALA Z VELESILAMI NA KITAJSKEM

Amerika ne bo skupno nastopila z drugimi silami. Kabinet v Washingtonu je imel dolgo konferenco o kitajskem položaju. — Pred veliko bitko.

WASHINGTON, D. C., 6. aprila. — Na dolgi kabinetni seji so včeraj razpravljali o dogodkih na Kitajskem in o vprašanju varstva Amerikancev. Glasi se, da je dobil ameriški poslanik na Kitajskem navodila, naj vpoštevata naslednje točke pri pripravi ameriških zahtev.

1. Da priznajo Kantončani odgovornost za dogodke v Nankingu, tekom katerih je bil umorjen Amerikanec dr. Williams, in da naj vbodoče rešpektirajo ameriško zastavo.

2. Da morajo plačati Kantončani primerno odškodnino za ubite in ranjene Amerikance in za poškodovano ameriško lastnino.

3. Jamstva za bodočo varnost ameriških državljanov.

Zahteve naj predloži kantonskemu zunanjemu ministru ameriški poslanik v Pekingu.

Očividno niso Združene države pripravljene udeležiti se katerekoli skupne akcije z Anglijo in Japonsko.

SAN DIEGO, Cal., 6. aprila. — Tukaj se vrše priprave, da se pošlje polk ameriških mornariških vojakov v Šanghaj. Transportni parnik jemlje na 'rov aeroplan, strojne puške in provijant. Dosedaj je dospelo z iztoka deset železniških vlakov s četami.

LONDON, Anglija, 6. aprila. — Danes se bo vršila v poslanski zbornici debata glede Kitajske. Ramsay MacDonald bo govoril za delavsko stranko. Pričakujejo važnih objav zunanjega ministra.

SANGHAJ, Kitajska, 5. aprila. — Navzočnost inozemskih bojnih sil na Kitajskem je že dovedla do spopadov. V nekem slučaju sta bila ranjena dva Kitajca od japonskih vojakov po tumultu v japonski koncesiji.

Ameriški moranrji so streljali v bližini Čunkinga s strojnimi puškami na kitajske kulije ter ranili štiri, ko so slednji vprizorili poskus, da zaplenijo ameriški parnik Činan.

Amerikanci in drugi inozemci so pričeli sedaj zapuščati centralno in zapadno Cili provinco, potem ko je prišel prodirati kanton. poveljnik vedno bližje Pekingu. Iz Pekinga se bo najbrž odstranilo predvsem ženske in otroke inozemcev. Nadalje se poroča iz Kantona, da se vrši tam splošno odpo- tovanje Amerikancev v Hongkong. Ameriški kaponski čoln Pampagna je došel v Kanton.

Ameriška trgovska zbornica v Šanghaju je obnovila svoj poziv na skupno akcijo velesil, da se uvede na Kitajskem zopet rad in mir. V svojem pozivu pravi zbornica, da so militarizem, banditstvo in boljševizem uničili vsak red na Kitajskem.

Rojaki, naročajte se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v stari domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dinarjih ali tirah. Podatki so veljavni do preklica, ki se po potrebi objavi na tem mestu.

Ne dvomimo, da Vam bo ta ponudba uga jala, posebno če, ako boste vpoštevati svojo korist in našo zanesljivo ter točno potrebo.

Dinarji		Lire	
Din.	500 \$ 9.40	Lir.	100 \$ 5.40
Din.	1,000 \$ 18.50	Lir.	200 \$10.50
Din.	2,500 \$ 46.25	Lir.	300 \$15.45
Din.	5,000 \$ 92.00	Lir.	500 \$25.25
Din.	10,000 \$182.00	Lir.	1000 \$49.50

Za pošiljavo, ki presegajo Desettisoč Dinarjev ali pa Dvatisoč Lir dovolj imamo poseben znesku primeren popust.

Nakazila po brzojavnem pismu izvršujemo v najkrajšem času ter računamo za stroške \$1.—

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street, Phone: CORTLANDT 4687 New York, N. Y.

Posebni podatki.

Pristojbina za izplačila ameriških dolarjev v Jugoslaviji in Italiji znaša kakor sledi: za \$25, ali manjši znesek 75 centov; od \$25, naprej do \$300, po 3 cente od vsakega dolarja. Za večje svote po pismenem dogovoru.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)Frank Sakser, president. Louis Benedik, treasurer.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

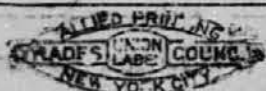
So celo leto vsakega leta na Ameriko	Za New York pa celo leto	\$7.00
in Kanada	Za pol leta	\$3.50
So pol leta	Za inozemstvo so celo leto	\$7.00
So četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedeljo in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnika, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

POGLAVJE O PLAČAH IN ZASLUŽKU

Statistika je suhoparna in mrtva znanost. Včasih ji je pa vzlic temu mogoče vdahniti nekaj življenja, da postane jako zanimiva. V takem slučaju se odzicali iz nje verna slika naših razmer.

Pred kratkim se je vršila v Philadelphiji industrijska konferenca, na kateri so imeli precej besede tudi statistiki.

Dognali so naprimer naslednje:

— Ameriški človek, ki dela na temelju določb osebnega delovnika, zasluži poldrugi cent na minuto.

Recimo, da dela na teden štirideset ur, da dela vseh dvainpetdeset tednov, da ne štrajka, da ni odpuščen, da ni bolan, zasluži približno po štirideset dolarjev na teden.

S tem zaslužkom se da nekako shajati. Prištediti ni mogoče ničesar, razsipati pa ne sme in ne more.

Računar je pobasal v to malho tudi gospodo, katera zasluži na teden nekoliko več kot štirideset dolarjev.

Predsednik Coolidge naprimer, zasluži v eni minuti petdeset centov — trintrideset krat več kot povprečni delavec.

Kinematografski igralec Douglas Fairbanks zasluži \$6.67 na minuto.

Železniški predstniki, predstniki velikih zavarovalnih družb, bančni predstniki itd., zaslužijo po 60 centov v minuti, torej toliko kot štirideset delavcev.

Znana kiematografska igralka Gloria Swanson je za dragoceno "delo", ki ga izkazuje človeštvu, plačana \$7.40 na minuto. Zasluži torej toliko kot 488 delavcev.

In takih je še na stotine in tisoče.

Kakšen je povprečen zaslužek?

Kaj je torej s štiridesetimi dolarji, ki jih po računih statistikov prinese delavec v soboto domov?

NEVERJETNO, TODA RESNIČNO

Jugoslavija nima sreče s svojimi diplomati. Posebno ne z zunanjimi ministri, konzuli in poslaniki.

Namesto, da bi v tujini dvigali ugled države, ga podaljujejo, menda v edinem namenu, da bi se prikupili tistim, ki bi Jugoslavijo najrajši v žlici vode utopili.

V Parizu zastopa Jugoslavijo poslanik Spalajković. Ko je privrela med Jugoslavijo in Italijo napetost za stran albanskega vprašanja do viška, je dal Spalajković najuglednejšemu pariškemu listu "Tempsu" naslednja "pojasnila":

"Naša glavna želja je, da se ustanovi najtesnejša zveza čustovanja, idej in interesov med Jugoslavijo in Italijo.

"Naša ljubezen do italijanskega naroda je iskrena in globoka.

"Iz vsega srca želimo Italijanom, da nadaljujejo v tej smeri.

"Ako dosežemo zaželjeno rešitev, bomo gospodu Mussoliniju celo hvaležni za mučen albanski dogodek.

"Prepričan sem, da je bila Italija prevarana in da je bila zapeljana v zmoto. Hotela je pokazati dobro voljo, toda njen kavalirski značaj je bil zlorabljen.

"Gospod Mussolini je odličan italijanski državnik, njegovo duševno vzvišenost in dalekovidnost mora sleherni priznati.

"Hvaležni smo gospodu Mussoliniju, ker je blago-

volil zjamčiti neodvisnost in celokupnost albanske države.

"Mi smo se izogibali vsakega dejanja, ki bi lahko vrglo najmanjšo senco na našo zvestobo napram Italiji."

Tako je govoril poslanik Spalajković.

Mi smo radovedni, kakšno odlikovanje mu bo Mussolini poslal.

In nadalje smo radovedni, če je v Beogradu kak poštenjak, ki bo dal Spalajkoviću zaslužno brco.

Dopisi.

Conemaugh, Pa.

Tu Vam pošljemo še pet dolarjev, ki jih je darovalo društvo "Sinovi Slave", št. 168 S. N. P. J. v Conemaugh, Pa. za Slepki dom v Ljubljani. Prosim, pošljite jih na pristojno mesto. Zahvalimo se Glas Narodu za brezplačni oglas za veselje, ki se je tu vršila v ta namen. Zahvalimo se tudi, ker ste priobčili imena vseh darovalcev brezplačno, in je bilo vse v najlepšem redu.

Dobili smo tudi potrdilo iz Ljubljane, da so sprejeli Din. 18.015.75. Omenim še, da se slovensko pevsko in iz. društvo "Bled" pridno pripravlja na svoj veliki letni koncert, katerega bo priredilo dne 18. junija v Slovenskem Del. Domu v Conemaugh, Pa. Pripravlja se razen mešanega in moškega zbora tudi kvartet in duet. Tudi dramatični odsek pripravlja kratko burko "Betra Nerga". Posebno zanimivo bosta harmonika solo in harmonika duet. Sploh bo program zelo zanimiv.

Presim vsa sosednja društva, naj ne prireajo veselje 18. junija. Ta večer naj bo posvečen slovenski pesmi.

Slovensko pevsko in iz. društvo "Bled" je sklenilo, da bo vsa ta program celo po koncertu tudi za radio v Jelinstown, kar bo zopet nekaj novega v zgodovini pev. društva "Bled".

Ves program bomo pravočasno objavili v časopisih. De na bo naš trud zaman, vabimo že sedaj vse, ki ljubijo slovensko pesem na o-bile udeležbo. Tudi za vse telesne dobrote bo preskrbljeno v izobilju.

Član "Bleda".

Detroit, Mich.

Dne 10. aprila bo nastopil v tukajšnji Orchestra Hall znani jugoslovanski umetnik Mr. Mate Culić-Drugin. Upti je, da se bodo rjaki koncerta v velikem številu udeležili. Vstopnina je od \$1.10 do \$2.20.

Poročevalec.

Delhi, Iowa.

Pišči so že 22. februarja naznanjali pomlad, pa so bili nekoliko prehitri. Vsi smo malo bolj potrpi, ker je kapljica, ki smo jo napredovali, že skoraj pošla. No, pa se to lažimo, da bo kmalu regat v cvetu, naka se začne zopet vinska sezona.

Tukaj delajo že preko devet mesecev velik nasip, ki bo 70 čevljev dolg in 35 čevljev visok. Napravili bodo električno centralo, da bodo oskrbovali farmerje z elektriko. Stvar pa ne bo tako poceni kot smo domnevali. Kdor jo bo hotel imeti, bo moral plačati kakih tisoč dolarjev, potem pa še po 50 dolarjev na leto. Farmerji se pritožujejo na velikimi stroški, so pa zato farmerice bolj korajžne. Moški morajo doma otroke paziti, so proge se pa s karami vozijo v mesto.

Novic ni posebnih. Minuli pred-pust se je poročila v tukajšnji okolici samo ena slovenska cvetka.

Angleško časopisje poroča, da ni bil že sto let tako gorak februar, kot je bil letos. Je bil pa toliko slabši marec. Neprestano dež, na polju še ne moremo nič delati, pota so strašno slaba. Časopisje pravi, da tako slabši cest ko so v Iowi, ni v vsej Ameriki. Vlada si hoče izposoditi sto milijonov dolarjev na 30-letne obroke. Farmerji pa niso s tem zadovoljni in pravijo, da bi bila v tem slučaju tudi po trideset letih pota baš tako slaba kot so sedaj. Nadalje nameravajo naložiti 4 cente davka na galono gazolina. To se tiče seveda le avtomobilov, ne pa farmer-skih strojev.

Ker je zadnje čase več bank faliralo, se predloga, da bi mora-

la dati vsaka banka vlagatelju jamščino, tako kot jo morajo dati tisti, ki si od banke denar izposodijo.

Pred kratkim so dobili tukaj novega duhovna. V prvi pridigi je hvalil svojega prednika, po drugi pridigi je pa že začel deliti ko-verte.

V nedeljski šoli se je bil pripetil tale dogodek: Duhovnik je vprašal mladega fanta: Joško, kaj pravijo oče opol-de, ko sedite k južini?

Otrok se nekaj časa obotavlja, potem pa odgovori: Voče pravja, vatroc počas is putram, je 50 centov funt!

Market je letos slabši kot je bil lani. Prešči žive vage so letos od 10 do 11 centov funt, krompir \$2.00 bušelj, jajca v marcu 18 centov duet. Glavni dohodki farmerja so prašiči in molzne krave ter kokoši. Pridela se kornizo, oves, ječmen, riž, ajda, krompir in fižol. Pozdravi!

Frank S. Pirnat.

Renton, Wash.

Danes vam zopet pošiljam svoto \$38.00, kar sem dobila za prodajo števil pred zbranjem lastnorodno nakleklanih idrijskih čipk. Ker ne vem za ime sedanje ga žirovskega župana, vas prosim, da to svoto pošljete na trgovca Antona Primožiča, ki naj jo razdeli vpiroo kakega zanesljivega moža med poplavljenec v Novi vasi. Poslala bi bila še prej, pa me je nekoliko bolezen ovirala. Na tem mestu moram omeniti tudi imena darovalcev: Darovali so: Po \$1: Mrs. Marija Romek, Mrs. Karolina Škarbine; po 50c: Joe Felician, Tony Frajlić; po 25c: Mrs. Marija Gravob. (Drugo sem jaz nabrala s prodajo števil.) Pozdravi!

Ivana Majnik.

(Opomba: — Svoto \$38.00 smo sprejeli ter jo poslali na označen naslov. Uredništvo.)

Preveč zaposlen, da bi sprejel Mellona.

PARIZ, Francija, 6. aprila. — Andrew Mellon, ameriški zakladniški tajnik, je hotel večeraj zjutraj v Elizejski palači obiskati predsednika Doumergua. Kabinet pa je imel sejo in vsled tega je moral Mellon oditi, ne da bi videl predsednika.

Mellon je prišel v Francijo, da obišče svojo hčerko, Mrs. Frank Bruce, ki se je pred kratkim podvrgla operaciji na slepiču.

Italijanska prosta pristanišča.

RIM, Italija, 6. aprila. — Kabinet je večeraj odobril dekret, s katerim je dana vladi polnomoč, da napravi prostim pristanom Brindisi, Bari, Ancone, Sanovo, Genova, Leghorn, Napoli, Benetke, Trst, Reko, Palermo, Messina, Catania in Cagliari na Sardiniji.

Socijalisti zahtevajo priznanje kantonske vlade.

PARIZ, Francija, 6. aprila. — Z 385 glasovi proti 145 je glasovala poslanska zbornica za prošnjo zunanjega ministra Brianda, da se preloži debate, ko je stavil neki socijalistični član predlog, naj prizna Francija kantonsko vlado, ter pokliče francoske čete iz Kitajske.

Ali imate že Slovensko Amerikanski koledar? — Naročite en iztis še danes!

ZANIMIVI in KORISTNI PODATKI

FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE — JUGOSLAV BUREAU

ZAČETEK SOVRAZNOSTI V CIVILNI VOJNI

V decembru leta 1860., in januarja leta 1861., so države Alabama, Georgia, Florida, Louisiana, Mississippi, South Carolina in Texas izstopile iz Unije. Ta sedem-rica držav se je potem organizirala v "The Confederate States of America". Druge južne države so kasneje pristopile h konfederaciji. Začetkom leta 1861., je South Carolina, nastopajoča kot neodvisna republika, zahtevala od Zdr. držav, da ji odstopijo vse forte in arzenale znotraj njenih mej. Fort Sumter, v pristanišču Charleston, je tvoril največje izmed teh vojaških postojank. Druga manjša trdnjava je bila Fort Moultrie, kjer se je nahajala federalna četa 78. mož pod poveljstvom majorja Roberta Andersona. Ta se je natihem pelastil Fort Sumterja na svojo lastno inicijativo in brez kakega pooblastila svojih predstojnikov. Konfederacija je takoj zahtevala da se Fort Sumter poda in je dajansko začela oblegati trdnjavo.

PEVI PREKOATLANTSKI PARNIK PRIPLUL V NEW YORK

Ladja "Great Western", prvi parnik na vijak je kmalu nadomestil parnik na lopate, ko se je ugotovilo, da vijak omogoča večjo hitrost in da je sploh bolj praktičen. Zdržene države, ki so sprejele "Savannah", dlovršila slično vožnjo iz Liverpoola do Savannah, teta ta ladja je le deloma rabila paro kot gonilno silo. Ako je bilo morje malo razburkano, so jemali narazen kolesi na lopate, ki sta genili ladjo, in potegnili iz vode ter položili na krev. Tudi Great Western je bil parnik na kolesa z lopatami ter je, kakor Savannah, bil tudi opremljen z jadrji. Toda jadra so rabili le tedaj, kadar je pihal nogočen veter, da so s tem povečali hitrost ladje. Parnik, ki ga je zgradila Great Western Railway Company na Angleškem, je bil lesen, 212 čevljev dolg, 35 in pol širok ter se je potapljal približno 16 čevljev v vodo. Ta tip parnika je prevladoval mnogo let, dokler ni Šved John Erickson nekaj let kasneje dokazal, praktičnost vijaka za gonitev parnika.

Prihod parnika Great Western ima veliko zgodovinsko važnost, kajti pred prihodom brzoparnikov ni bila Amerika v ožji zvezi z evropskimi zadevami in evropsko kulturo. Redni brzi promet preko morja, ki je začel z gradnjo številnih parnikov, je razširil kulturno obzorje Amerikancev, jih izvelkel iz provincializma in pritegnil v krog svetovnih zadev.

Od tedaj je bila najvažnejša točka razvoja parništva uvedba parnih turbin, ki omogočajo veliko manjšo izgubo gonilne sile, nego običajni parni stroj, in rabu kamenege olja kot kuriva mesto premoga.

PATENT ŠIVALNEGA STROJA ZA ČEVLJE

Dne 29. aprila 1862 je bil Augustu Destory podeljen patent za šivalni stroj za čevlje, ki je postal kasneje znan pod imenom Good-year welt machine. Destory ni imel sredstev ni prilike za komercialno uporabo svoje iznajdbe. — Prišel je v dotiko s tovarnarjem, po imenu Charles Goodyear-om, sinom slovitega iznajditelja kavčikov. Goodyear je imel dovolj denarja, imel je tovarne in je torej mogel izgotavljati stroje za šivanje čevljev. Te stroje so izposojevali tovarnarjem čevljev, ki so tedaj — bilo je začetkom civilne vojne — povečali svoje delavnice, da zadostijo obilnim naročilom federalne vlade za vojaške čevlje.

Ta šivalni stroj, ki je bil kasneje razvit do dovršenosti, je zvezo lucijoniral izdelovanje čevljev ter je imel velikanski vpliv na razvoj vsega ameriškega industrijskega sistema. Novi stroj je namreč razvil sistem delitve dela, ki se je že prej pojavljal v ameriški industriji, in postavil temelje za razvoj velikanske korporacije — United States Shoe Manufacturing Company. Prišli so na trg ceneni tovarniški čevlji. Obšivalni stroj (welt machine) je pokazal možnost, da bi se sploh lahko vse čevljarsko delo opravljalo s pomočjo strojev, kar se je tudi uresničilo. Tako je postala Amerika največja izdelovalka in izvoznica čevljev na svetu. Stari čevlji, izgotovljeni od čevljarskega mojstra, je tako rekoč izginil s sveta. Cele obuvala raznih narodov, ki so bila del njihove noše, kot na primer opanki, sandali, saboti itd., vedno bolj namericejajo moderni, četudi manj slikoviti tovarniški izdelki.

Velika noč in piruhi.

Stara navada — železna srajca pravi domač pregovor. Silno stara navada tukajšnjih rojakov je razveseliti svojce v domovini z velikonočnim darilom. Tako stara je ta navada, da se pričakuje v starem kraju z gostovostjo piruhov iz daljne Amerike.

Tudi mi se bomo držali naše stare navade in gledali, da prejmejo naslovniki v starem kraju namenjena jim darila pravočasno. Zato se obrnite za veliko-nočna nakazila v dinarjih, lirah in v dolarjih na priznan domać denarni zavod:

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street : : New York, N. Y.

Peter Zgaga

V neki južni državi je mesto Aiken, kjer oblasti odločno izpolnjujejo določbe svetega Pisma, posebno tiste določbe, ki se tičejo nedeljskega počitka.

Pred kratkim je policija aretirala par moških, ki so v nedeljo igrali golf v tamošnji okolici.

V Aikenu in bližini je bilo zadnja leta linčanih več zamorcev. Značilne je, da ni bil dosedaj noben izmed tistih linčarjev kaznovan.

Teža las, ki so si jih zadnja leta dale ostrici Amerikanke, znaša ba-je tri tisoč ton.

Poročilo ne omenja, za koliko se je povečala v tem času možganska vsebina njihovih glav.

Jaz dvomim, da se je povečala za tritisoč ton.

Iz domovine prihaja sledeče zanimivo poročilo:

V Celju je vsega skupaj 105 društev, med njimi 14 sportnih, 37 strokovnih, in stanovskih, 16 kulturnih in prostvenih, 15 podpornih in humanitarnih, 3 pridobitna, 3 telovadna, 6 občeokoristnih, 4 pevška, 4 godbena in 5 narodno-obrambnih. Predsednikov je 98 moških in 7 ženskih, tajnikov pa 86 moških in 19 ženskih. Med temi je veliko število takih ki so dvakratni tajniki in trikratni predsedniki, dva sta celo štirikratna predsednika in dvakratna tajnika. Poleg teh društev imamo še veliko število odborov in odsekov različnih strank in stranic, raznih klubov in krožkov. Celje šteje 7000 prebivalcev in pride približno na vsakih 70 prebivalcev eno društvo. Če bi vsak bil le pri enem društvu odbornik, bi prišlo tako mest ona vsakega desetega Celjana z otroci vred.

105 društev za 7000 prebivalcev je res nekoliko preveč.

105 društev — to je na leto najmanj 210 veselje.

Od kod vzamejo ljudje denar, je seveda vprašanje, ki tvori poglavje samo zase.

Ameriški državni zakladničar Mellon se nahaja v Evropi. V Parizu se nahaja njegova hčerka. Pravi, da ni prišel zastran drugega v Pariz kot samo zastran svoje hčere, katere ni že dolgo časa videl.

Francoski mu pa nikakor ne morejo vrjeti.

To je baš tako kot če bi prišel v hišo kolektor ter vprašal za zdravje, katere ni že dolgo časa videl.

Madžarska se zopet dobila reško pristanišče. Mussolini ga ji je skomandiral.

Če človek natančno premisli, so tisti narodi, ki so bili v svetovni vojni najbolj poraženi, na največjem dobičku.

Bolgarska se je povzpela brez tuje pomoči. Turčija je dobila vse, kar je hotela. Madžarski gredo na se načine na roko, in ni več daleč čas, ko bo Otton na madžarskem prestolu.

Časopisje poroča, da bo znani Gray, ki je s pomočjo Mrs. Snyder usmrtila urednika Snyderja, do obravnave znoril in da ga kot blazneža ne bodo mogli poslati na električni stol.

Ali ni čudno, da ljudje, ki pre-mišljeno, zvičajno in zahrbtno završe kako zločinsko dejanje, znore šele tedaj, ko jih dobi pravica v svojo pest.

Vesilam in takozvanim civiliziranim narodom ni nič kaj povolji, ako slišijo, da hočejo postati prebivalci Kitajske stoprocentni Kitajci.

Neki nemški znanstvenik, ki se je dolgo let mudil v Centralni Afriki, je ugotovil, da tudi gorile znaje peti.

Zadnjič sem bil slučajno odprl radio. Ko je oznanjevalec objavil program in imenoval pevca, nisem razumel imena.

Toda po petju, ki je temu sledilo, sem sodil, da se dere velika gorila.

SPOMINI FRANCOŠKEGA VOJNEGA DETEKTIVA

Po "Narodnem Dnevniku".
CH. LUCIETO

P O K O R A

Ko so Mata-Hari zaprli v St. Lazare, jo je direktor te jetišnice stavil pod posebno nadzorstvo in jo je dal zapreti v posebno celico. Nekaj dni pozneje so jo prevedli v celico št. 12, v kateri sta bil zaprti gospa Steinheil in gospa Caillaux. Ta celica je zelo velika, ima dve veliki okni in tri postelje, v srednji sploščini; na desni in levi pa sestre jetničarke, ki jo morajo neprestano nadzorovati. Mata-Hari je zapustila to celico najprej, da se poda pred vojno sodišče, potem pa na strelišče v Vincennes.

Vojnemu sodišču, pred katero so jo poklicali 24. in 25. julija 1915 je predsedoval g. Sempran, polkovnik republikanske garde.

V teku preiskave se je dokazalo, da je Mata-Hari, ki je na dan vojne napovedi Nemčije kosila z berlinskimi policijskimi ravnateljem, že dolga leta tajni agent nemške špijonaže pod matično številko "H-21", da je bila v direktni zvezi z visokimi nemškimi osebnostmi izven francoskega ozemlja, in da so bile te osebnosti znani šefi nemške špijonaže in da je dobila od meseca marca 1916 velike vsote kot plačilo za poročila, katere jim jih je bila poslala.

Kot njen tožitelj pred vojnim sodiščem je nastopil poročnik Bornet, branil jo je pa odvetnik Chinet. Vojno sodišče jo je kot špijonoško soglasno obsodilo na smrt.

Mata-Hari pa kar je treba poudariti, je pričakovala, da bo oproščena.

Zakaj? Ker njen tožitelj pred vojnim sodiščem je nastopil poročnik Bornet, branil jo je pa odvetnik Chinet. Vojno sodišče jo je kot špijonoško soglasno obsodilo na smrt.

Mata-Hari pa kar je treba poudariti, je pričakovala, da bo oproščena. Zakaj? Ker njen tožitelj pred vojnim sodiščem je nastopil poročnik Bornet, branil jo je pa odvetnik Chinet. Vojno sodišče jo je kot špijonoško soglasno obsodilo na smrt.

Predsednik republike se ni dal omajati, temveč je dejal tem prošleem, da ob uri, ko umira toliko naših vojakov na fronti, z obračunom proti sovražniku, ne more pomisliti zločinke, ki jih je napadala za hrbtno.

Med temi neumestnimi prošlami se je nahajal tudi holandski ministrijski predsednik gospod Van der Linden, ki je pustil, da so Nemci pred njegovim nosom upostavili v njegovi deželi dve važni špijonski središči: La Haye (tovarne ponarejenih potnih listov) in Scheeningen (poročevalni urad).

Toda pod danimi pogoji špijonaže ni bilo mogoče pomisliti.

Njen rekurz je bil odbit, in povelje, da se izvrši smrtna obsodba, je bilo izdano 14. oktobra leta 1917.

*Sestro angleškega Rdečega Krsta. (Op. prev.)

*Sestro angleškega Rdečega Krsta. (Op. prev.)

DRUGI SKUPNI IZLET

v JUGOSLAVIJO

s parnikom

"Paris"

dne 14. Maja 1927.

Na parniku nam je dodeljen poseben oddelek z lepimi in čudnimi kabinami v sredini parnika. Kabine imajo po 2 in 4 postelje, nekaj jih je tudi s 6 posteljami za družine.

POTNIKE BO SPREMILJAL NAŠ URADNIK DO LJUBLJANE.

Prilaga bo ekzirana že tu v New Yorku do Ljubljane in Trsta, tako da bodo potniki tem brezskrbneje potovali.

Vozni list III. razreda stane do Ljubljane \$119.67 z vojnimi davki in železnico vred; za ven in nazaj (Round Trip) pa stane vozni list za ta parnik \$206.00 ter \$3.00 vojni davek. Nedržavljanji plačajo tudi head-tax.

Potovanje se vsi v najlepšem mesecu maju in kdor je namenjen potovali, naj se čimprej prijavi.

TRETJI SKUPNI IZLET

Z NAJNOVEJŠIM PARNIKOM

se vsi

2. JULIJA 1927.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

IZ ŠPORTNEGA SVETA

Pred kratkim je govoril po radio najboljši ameriški nogometni igralec Red Grange. Fant ima pogodbo za več tisoč dolarjev na teden.

Poglavje o revmatizmu.

S tem imenom nazivamo isto skupino bolezni, katerih glavni znak in trganje po udih, posebno po členkih ali sklepkih in mišicah, ali ali mesu. Z ozirom na potek bolezni, ločimo revmatizem v akutni (z naglim, strmin razmahom), in kroničen (polagan potekajoč) revmatizem.

Revmatizem je infekcijska ali nalezljiva bolezen, a njegovi, ali se bolje rečeno, njegovi povzročitelji, nam niso povsem znani. Zdi se pa, da so sorodni raznim povzročilem: gnojnj, ali da so prav isti, toda glede svoje življenske jakosti, — strupenosti in opasnosti oslabele, ali da vsaj izhajajo iz takih rodov. Podobne in slične bakterije najdemo pogosto pri vratnicah in infekcijskih anginalih in se pri raznih drugih boleznih, ki vodijo do notranjih gnojitev. Kot prava bolezen nalezljiva nastopa revmatizem tudi v svoji akutni obliki z vročino, z mrzlico brez rednega poteka, a pogosto z visokimi temperaturami. Navadno oboli več sklepov, dasi ne istočasno, a to tako redno, da moramo dvomiti na pravilno diagnozo revmatizma, če je obolen en sam sklep. Bolezen napade najrajši male in velike sklepe na zgornjih in spodnjih okončinah: ramen, komolca, zapestij, koleni in stopala. Seveda oboli ne redko tudi drugi sklepi na zatilju in čoku. Mnogokrat pa je bolečina v posameznih mišicah še hušja kot v sklepu (mišični revmatizem).

Nad obolenim sklepom je koža vroča, rdeča in otekla, kakor je tudi sklep sam močno napet in otekel. V sklepu votlina izstopi iz odela vneta skrvnca, kateri je v težkih primerih primešan tudi gnoj. Pa dočim se prav napadeni sklep z polaganom očisti in splahne, se preseli bolezen v bližnji ali bolj oddaljeni, doslej zdrav sklep in ga zavzame. Sploh se odlikuje bolezen po svojem nerednem poteku, se boljša, slabša, narašča, skače semtertja, navidezno že čisto premine, a se naenkrat zopet ponovi. Pri tem bolniki mnogo trpe, ker jih po udih trga in kljuje in jim radi hudih bolečin krati spanje. Seveda izgube tudi tek, se močno potepostanejo v težkih slučajih nemirni in tudi delirirajo (se zmedejo). So slučajji, ki na vrhuncu težkega obolenja delajo vtis težkega legarja ali celo vnetje možganskih oken.

K sreči pa so ti slučajji precej redki. Mnogo večja nevarnost preti bolnikom radi obolenja drugih skrvnčnih odel, osobito srčnih. Ta obolenja vodijo prav pogosto do trajnih in neozdravljivih srčnih napak, če bolnika že med navadno infekcijo sama na sebi ne uničijo.

K sreči niso revmatizmi posebno nalezljivi in tudi ne bogve kaj prenesljivi od osebe na osebo: nadalje tudi po svoji kvarljivosti niso vsi enako zlobojni, tako da opazujejo v nekaterih krajih in časih samo lahka obolenja brez težjih posledic. Da pa revmatizem ni bolezen prehlada in prepiha, o tem danes ni več dvoma. Samo v večjih epidemijah se redkokdaj pojavlja.

Preje že v krajeno omejenih endemijah. Še pred — recimo — osemdesetimi leti, ni bilo na kako vzročno zdravljenje revmatizma misliti. Zdravili so ga z raznimi čaji, potnjem, gorkoto, parnimi kopeli, ob-

Na obe strani narobe. Grof de Valbelle, bivši ljubimec madame de Argenson, se je javil nekoč pri soprogu svoje ljubice, ministru de Argensonu in ga je prosil, naj mu s svojo protekcijo in s svojimi visokimi zvezami pomaga do vplivnega položaja.

Minister, ki je bil zelo prebrisan državnik, ga je z enim očesom gledal postrani ter je plemenitost dejal: — Dragi grof, na razpolago imam samo dvoje vplivnih mest, kakršni bi bili za vas primerni. — Prvo je mesto upravnika državne ječe, drugo pa vodstvo zavoda za invalide. Katero naj vam ponudim? Če vas postavim za upravitelja državne ječe, porečejo ljudje, da sem vas tja poslal jaz; če vas pa ustoličim za oskrbnika zavoda za invalide, mi bodo očitali, da vas je tja spravila moja žena.

Viseča železnica nad Berlinom in Essenom.

V porurških industrijskih krajih se resno bavijo s projektom viseče železnice, ki bi spajala nemško prestolico z Essenom. Na tej progi bi vozili vlaki z bliskovito naglieo 200 km na uro. Govorijo celo o fantastični brzini 400 km, ki je ne dosežejo niti prometni aeroplani. Društvo za naseljevanje Porurja je že določilo v svojem proračunu večjo vsoto za vzdrževanje konisije, ki naj pretehta nart in izreče, če se da ta projekt uresničiti ali ne.

ADVERTISE in GLAS NARODA

DRAŽBA CARSKIH DRAGULJEV

Te dni je bil prodan na dražbi del ruskih kronske dragocenosti, ki jih je prodala svoječasno sovjetska vlada nekemu angleškemu sindikatu.

Dragocenosti izvirajo največini iz 17. stoletja.

Dvorno življenje nekdanjih ruskih carjev je bilo izredno pompozno. Začetkom 17. stoletja, je bilo sicer nekoliko časa pač drugače. Peter Veliki je bil v svojem privatnem življenju preprost ter je sovražil vsak pomp. Zadnja leta pa je svoje življenje izpremenil. Ker mu je bilo na tem, da zasigurno svoji soprogi Katarini večje pravice, je sklenil, da jo da kronati z vsem potrebnim ceremonijem. To je storil namenoma, spričo kočljivega dejstva, da je prišla Katarina na Rusko kot estonska ujetnica ter je bila, predno jo je poročil, njegova ljubica. Kronanje je bilo res izredno slovesno. Za novo imperatorico so naročili v inozemstvu številne diademe in krono, sestavljene iz dijamantov. — Ta krona je danes najkrasnejši komad "dijamantnega fonda".

S Katarino I. se pričel v Rusiji 70letna vlada ženskega spola. Vse carice so izredno ljubile dragulje in drug nakit. Med svojo privatno lastnino in državno niso poznale nobene razlike, zato so jim bile na razpolago za nakup dragocenosti take vsote kot nobenemu drugemu suverenu. Carica Ana je pošiljala cele karavane na Kitajsko in v Indijo, da so ji prinašale zaklade, ki jih je poželela. Na svojem dvoru je uredila posebno delavnico ter je nadzirala čisto osebno brusarje dragocenih kamnov. Za časa Katarine II. je bil pomp na ruskem dvoru tolikšen, da je bil celo kralj Ludovik XIV. v zadregi, kadar je šlo za to, da pošlje carici kako darilo.

Zato je naravno, da se je nabrala v zakladnici ruskih carjev takom časa ogromna zaloga draguljev. Sovjetska vlada je cenila to vrednost vsega kronskega zaklada na 350 milijonov zlatih rubljev.

Proces proti morilecema bo mogoče preložen.

Okrajni pravdnik Newcombe iz Queensa se je posvetoval včeraj z rhovnim sodnikom Sanderjem glede bližajočega se procesa proti Henry Judd Grayu in proti Mrs. Ruth Snyder, ki sta obdolžena, da sta umorila moža Mrs. Snyder. Proces naj bi se pričel prihodnji ponedeljek, če bi hotel Sander predsedovati, a če bo izročil zadevo sodniku Adelu, bi obravnavo preložili, ker trpi Adel še vedno na posledicah operacije na slepiču. Newcombe je rekel, da je dokazili material proti obema obtoženima popolen in da se lahko prične proces takoj. Trdil je, da so našli njegovi detektivni dokazi, soglasno s katerimi je napravila Mrs. Snyder daljšo avtomobilsko potovanje z Grayom v gorenjem delu države in da ni bila vsled tega ljubica mati, ki je posvečala hčerki svoje življenje.

Na obe strani narobe.

Grof de Valbelle, bivši ljubimec madame de Argenson, se je javil nekoč pri soprogu svoje ljubice, ministru de Argensonu in ga je prosil, naj mu s svojo protekcijo in s svojimi visokimi zvezami pomaga do vplivnega položaja.

Minister, ki je bil zelo prebrisan državnik, ga je z enim očesom gledal postrani ter je plemenitost dejal: — Dragi grof, na razpolago imam samo dvoje vplivnih mest, kakršni bi bili za vas primerni. — Prvo je mesto upravnika državne ječe, drugo pa vodstvo zavoda za invalide. Katero naj vam ponudim? Če vas postavim za upravitelja državne ječe, porečejo ljudje, da sem vas tja poslal jaz; če vas pa ustoličim za oskrbnika zavoda za invalide, mi bodo očitali, da vas je tja spravila moja žena.

Viseča železnica nad Berlinom in Essenom.

V porurških industrijskih krajih se resno bavijo s projektom viseče železnice, ki bi spajala nemško prestolico z Essenom. Na tej progi bi vozili vlaki z bliskovito naglieo 200 km na uro. Govorijo celo o fantastični brzini 400 km, ki je ne dosežejo niti prometni aeroplani. Društvo za naseljevanje Porurja je že določilo v svojem proračunu večjo vsoto za vzdrževanje konisije, ki naj pretehta nart in izreče, če se da ta projekt uresničiti ali ne.

ADVERTISE in GLAS NARODA

PLAČILNIDAN DANES?

Pošljite svoj denar domov potom brzojava!

Za delom hodite od mesta do mesta. Morda je treba doma plačati kak račun in vaša družina potrebuje gotovine.

Brzojavite denar domov. Ena uro zatem, ko vložite denar v bližnjem Western Union Telegraph uradu, bo izročena vaši družini kot če bi ga im osebno izročili. Doplačajte par centov, pa lahko pošljete z denarjem tudi poročila.

Western Union Telegraph urad je v bližini. Pojdite takoj tja, ko dobite plačo. Povejte uradnemu uradniku, komu želite poslati denar. To je vse, kar je treba. Potom naše Cable Money Order službe lahko pošljete denar tudi kamorkoli v svojo domovino.

Železniški in parobrodni listi ter gledališke vstupnice: tudi rože, bomboni, knjige itd. Vse to se lahko kupi in pošlje potom brzojava.

THE WESTERN UNION TELEGRAPH COMPANY

Oropani Smaritan.

SPRINGFIELD, Mass., 5. apr. Jožef Ostrowski iz Agawana je povabil nekega tučja v svoj avtomobil. To svojo nasmiljenost pa je obžaloval par minut pozneje, kajti mož je naenkrat potegnil revolver, mu odvzel \$342 ter skočil iz avtomobila.

IŠČEM svojega očeta FRANK KEBE, podmače Cape iz Jezera pri Cirknici. Oglasi naj se svojem sinu: John Kebe, P. O. Wardner, B. C., Canada. (2x 67)

SEMENA

V ZALOGI IMAM NAJBOLJŠA POLJSKA, VRTHA IN CVETLIČNA SEMENA

Pišite takoj po brezplačni cenik.

Blago pošiljam poštne prosto.

MATH. PEZDIR

Box 772, City Hall Sta., New York, N. Y.

JUGOSLOVANSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Ely, Minnesota

Edina nepristranska slovenska podporni

jednota v Ameriki. Nobeno vmešavanje v

verska ali politična vprašanja. Sto procentov

BRATSKA organizacija z eno blagajno in enim

glavcem: VSI ZA ENEGA, EDEN ZA VSE. Nad sto

odstotkov solventna, ima približno devet sto

tisoč dolarjev premoženja in sedemdeset tisoč

članov v obeh oddelkih. Zaradi za bolniksko

podporo, poskušajo in posmrtino. Citajte njeno

glasilo "Novo Dobo", širite pravo bralstvo in pristopajte k

pravi katoliški podporni organizaciji JSKJ.

Osem članov zadostuje za novo društvo.

Pišite po pojasnila na glavnega tajnika: —

Joseph Pishler, Ely, Minn.

STAROST ZMAGA!

Kako čuden občutek ima človek, ko se čuti starega. Človek je lahko čvrst in zdrav pri 70 letih, če je njegov železod zdrav in rilec že nad 200 let. Zapečateni škatlje, garantiran, da je tak kot označen.

GOLD MEDAL HAARLEM OIL CAPSULES

Poglejte za ime Gold Medal na

vanjavi in zlati škatli. Zavrite

namočila. V prvotnih lekarnah

35c, 75c, \$1.50.

MATI SKRB

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za Glas Naroda priredil G. P.

ZNANI SABLJAČ V ZDRUŽENIH DRŽAVAH

Po Zdrženih državah potuje najslavniji španski sabljač Juan Romero. Na sliki ga vidite, ko se sablja z igralko June Galloway.

Tedaj pa sta že dospela na plesišče. Godba je svirala in plesalci so se vrteli v krogu.
— Ali naj tudi plesava? — je vprašala smehljaje.
— Saj vendar ne znam, — je odvrnil on.
— Ni nič škoda, — je rekla, — v takih slučajih je Leo tukaj.
Spomnil se je neumnih sanj, katere je sanjal danes pod brinjevim grmom. — Tako gre z vsako stvarjo, katero si izsklikam sam, — si je mislil.

(Dalje prihodnjič.)

Preko Sibirije proti domovini.

Piše J. G.

(Konec.)

Naša nadaljna pot je peljala čez nepregledne pešene ravnine, kjer se je le redko prikazala kakšna zelena pustinska bilka oziroma osamljena vrba. Silna burja je nosila oblake belega, drobnega peska in ga kopičila v manjše in večje hribe. Pušavski pesek ni nevaren samo očem in obrazu zbog svoje ostrine in tankosti, ampak tudi cestam in progam. Radi tega so postavljeni z obeh strani proge visoki leseni ploti, ki jo varujejo pred sneženimi in peščenimi zameti.

vendar pa v mnogih slučajih brez uspeha. Tu in tam kljubuje vetru osamljen borovec, ves skrivljen od boja s pustinskimi viharji in že ta neznan zastopnik rastlinskega sveta daje pokrajini bolj slikovito lice. Čele ure in zopet ure ni videti človeškega selišča. V Hajluru smo si ogledali prvi budistični tempel ter se malec seznanili z nesnagami, ki se je razpela v kitajskih četrtih tega mesta, ki so sosedje čistih delov, kare naseljujejo Rusi. Kitajski mestni deli imajo poseben vonj, bržčas po ribah in olju, na katerem evro najraznovrstnejše pevice, ki ga potem prodajajo potnikom. V vsaki drugi hiši, če smemo tako imenovati brloge — je trgovina z najraznovrstnejšimi predmeti: železino, galanterijo, spečeno, delikatesami. No, za naš okus in za naše pojme o snagi te "delikatese" niso: še zastoj jih ne bi vzel!

Zopet smo zavili navkreber po serpentinah in dospeli na vrh močnega Hinganskoga gorovja, kjer je bilo še precej snega. Zares je čudno, da so se ruski inženjerji pri izgradnji sibirske železnice tolikanj bali in izogibali predorov. Le tik pod vrhom so prevrtili pogorje s 3 km dolgim tunelom. Zdrveli smo po drznih serpentinah navzdol po sloveči "petlji" mimo postaje istega imena (rusko: Petja), kjer se obe serpentine križata v kratkem predoru. Na vzhodni strani predora je že toplejša podnebje; tu raste hrast, vendar pa je še prtljkav in redek. Tri ure je bilo treba, da smo prišli v nižino na postajo Buhodo, ki ima krasno lega z Hinganskim pogorjem v ozadju. Tu je znano letovišče in zdravilišče za bolne na pljučih.

Bolj ko smo se bližali glavnemu mestu Mandžuriji — Harbinu, bolj se je nižal svet ki je prehajal polagoma v nepregledno ravnino s samimi žitnimi polji in gostimi selišči. Pokrajina prideluje ogromno žita in jaje, slednjih pač zaradi izredno razvitega perotinarstva. Nič smo se mogli naučiti sibirskemu govoru saj smo v šolah slišali samo o sibirskem mrazu in o medvedih; tu pa smo se lahko prepričali na lastne oči, da je Sibirija z Mandžurijo — ruska Kanada, obiljubna dežela, kjer se dobesedno čeli med in mleko. Zemlja obrodila bogate sadove sama, brez umetnih

Na vseh postajah, 20—30 kilometrov ena od druge, nas je nadlegovala množica kitajskih prekupčevalcev s cigaretami, jaji, vodko in vsemi mogočnimi predmeti, ki so nam jih vsiljivo ponujali od jutra do večera. Bili so tako nadležni, da smo morali zapirati vrata pred njimi; kakor hitro je namreč pestopil tak sibirski krošnjar prag voza, ga ni bilo mogoče spraviti iz vagona drugače kot s silo. Ne prezremo, da so ti vsiljivi kupčevalci na glasu tudi kot sila spretni sleparji in dolgooprsteži. Zgodilo se je, da smo morali nekoga dobesedno vrci iz voza in ga se polit z vodo, vendar pa je že čez pet minut pozneje — popolno nezaželen vpil pred našimi vrati: "Kapitana, kupaj šango!" Zopet drug Kitajec je razkazoval svojo izurjenost v metanju nožev in v najraznovrstnejših fokusih; tretji nam je prepeval ob spremljevanju enostrunega instrumenta v več kot četrtinskih intervalih, ki žalijo naš zapadnoevropski posluš.

Na vseh postajnih poslopjih vzhodne kitajske železnice je visela poleg ruske (belo-modre-rdeče) zastave tudi kitajska, ki jo sestavljajo rdeča, rumena, vijolična, bela in črna barva. Vozili smo se samo podnevi in sicer močno zavarovani, ker so bili v bližini proge takozvani Hunguzi. Hunguzi niso pléme zaše, temveč navadni Kitajci in sicer vojaki, ki jim ne prija domača postava in vlada, pa so ubezali v mandžurske gore (sopke), kjer je bilo vse polno takih ubežnikov, torej nekakih "kačakov". Nekaj km od proge so imeli ti rokovanjci vso oblast v svojih rokah. Taborili so v šotorih in nalagali bogataštem davke, ki so jih morali prinášati osebno. Ako kdo ni prinesel denarja na določen kraj in ob določenem času, so ga ob prvi priliki umorili, medtem ko ubogljivemu niso storili nič zalega. — ko ubogljivemu niso storili nič zalega. Imeli so celo svoje zakone; napadali niso nikdar brez potrebe in so zahtevali samo, da se jim da, kar potrebujejo. Prebivalci se jih radi tega niso bali in so jim celo pomagali, ko so šli na "biro". Nas niso napadali, čeprav so prišli večkrat tik k progi. Hunguzi žive v teh krajih še danes; če tudi jih boljševiske oblasti preganjajo in strahujejo.

Na postaji Pogranienaja smo prestopili zopet na ruska tla, od koder nismo daleč do Vladivostoka. Da bo čitatelj teh vrstic bolj jasno, kakšno daljavo je prepotoval z nami v tem potopisu, naj navedem nekaj števil. Od Čeljabinska do Novo Nikolajevska je 1332 verst. Ta proga se imenuje Onska od Novonikolajevska do Inokentjevskaja (pri Irkutsku) je 1726 verst z upravo v Tomsku (oltod ime Tomska železnica). Od Inokentjevskaja do Mandžurije je 1431 verst ter se ta del sirske železnice imenuje Zabajkalska železnica. Vzhodno-kitajska železnica od Mandžurije do Pogranienaja s podaljškom do Vladivostoka pa je dolga 1605 verst, skupaj torej 6094 verst (1 versta je 80 m daljša od 1 km).

KJE JE FRANK TAVŽELJ, ki je bil svoječasno v Sheffield, Big Run, Pa. Njegovi neprekosljeni otroci v domovini prosijo njegovo pomoč. — Njegov sin Frank Tavželj, Otok št. 16 pri Raketu, pošta Stari trg, Jugoslavija. (2x 6,7)

DOMAČA ZDRAVILA

V zalogi imam jedilne oljave. Knaipovo jetmenovo kavo in importirana domača zdravila, katere priporoča mgr. Knaip v knjigi —

DOMAČI ZDRAVNIK

Pišite po brezplačni cenik, v katerem je nakratko porisana vsaka rastlina za kaj se rabi. V ceniku boste našli še mnogo drugih koristnih stvari.

Math. P. Szid

Box 772, City Hall Sta.

New York, N. Y.

Enkrat uporabljana. Vedno uporabljana.

'OLD HONESTY SOAP'

Varstvena znamka

'V KOSIH, LUSKAH, PRAŠKIH in TOALETNA MILA'

Izdaje

F. L. FALCK & COMPANY

Old Honesty Street,

North Side, Pittsburgh, Pa.

Milo, ki se prodaja naravnost iz tovarne odjemalcu.

Phone Cedar 0215

Arvanje parnikov - Shipping News

9. aprila:	Leviathan, Cherbourg; München, Cherbourg, Bremen.	10. maja:	President Wilson, Trst. SKUPNI IZLET
12. aprila:	Martha Washington, Trst.	11. maja:	Aquitania, Cherbourg.
13. aprila:	Mauretania, Cherbourg.	12. maja:	Hamburg, Cherbourg, Hamburg; München, Cherbourg, Bremen.
14. aprila:	Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg.	14. maja:	Paris, Havre, SKUPNI IZLET
15. aprila:	Olympic, Cherbourg.	17. maja:	Berengaria, Cherbourg; Columbus, Cherbourg, Bremen.
16. aprila:	Stuttgart, Cherbourg, Bremen.	18. maja:	George Washington, Cherbourg, Bremen.
19. aprila:	Reliance, Cherbourg, Hamburg.	19. maja:	Westphalia, Hamburg.
20. aprila:	Aquitania, Cherbourg; Geo. Washington, Cherbourg, Bremen.	21. maja:	Leviathan, Cherbourg; France, Havre; Derfflinger, Bremen.
21. aprila:	New York, Cherbourg, Hamburg.	24. maja:	Martha Washington, Trst; Reliance, Cherbourg, Hamburg.
22. aprila:	Columbus, Cherbourg, Bremen.	25. maja:	Mauretania, Cherbourg; President Harding, Cherbourg, Bremen.
23. aprila:	Paris, Havre; Majestic, Cherbourg, Bremen.	26. maja:	Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg.
27. aprila:	Berengaria, Cherbourg; Trst. Harding, Cherbourg, Bremen.	28. maja:	Olympic, Cherbourg; Republic, Bremen, Cherbourg.
28. aprila:	Deutschland, Cherbourg, Hamburg.	31. maja:	Aquitania, Cherbourg; Thuringia, Hamburg.
30. aprila:	Leviathan, Cherbourg; France, Havre; Bremen, Cherbourg, Bremen.	4. junija:	Paris, Havre.
4. maja:	Mauretania, Cherbourg; President Roosevelt, Cherbourg, Bremen.	21. junija:	President Wilson, Trst. SKUPNI IZLET
5. maja:	Cleveland, Cherbourg, Hamburg.	2. julija:	De France, Havre. — SKUPNI IZLET
6. maja:	Berlin, Cherbourg, Bremen.	5. avgusta:	President Wilson, Trst. — SKUPNI IZLET
7. maja:	Olympic, Cherbourg.		

French Line
Compagnie Générale Transatlantique
FROM COVERED PIER TO COVERED PIER

ŠEST DNI PREKO OCEANA
Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih:
P A R I S — 23. aprila; 14. maja
FRANCE — 30. aprila; 21. maja
NAJKRAJŠA POT PO ŽELEZNICI. VSAKDO JE V POSEBNI KABINI Z VSEMI MODERNIMI UDOBNOSTMI.
Pijača in slava francoske kuhinje. Izredno nizke cene.
Zajemite si prostor za prvo vožnjo novega velikan
"ILE DE FRANCE" 2. julija; 1. avgusta.
Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali:
FRENCH LINE — 19 State Street, New York

NAJCELEJŠA VOŽNJA V JUGOSLAVIJO
COSULICH
DIREKTA SMER POTOVANJA
Kratka železniška vožnja do doma po zmerjeni ceni. Odputje proti Trstu in Dubrovniku.

MARTHA WASHINGTON
12. APRILA — 24. MAJA
PRESIDENTE WILSON
10. MAJA — 23. JUNIJA
Vprašajte za cene in prostore v bližnji agenturi.
PHILIPS BROS., 2 West St., N. Y.

POZOR ROJAKI!
VODNIKOVA DRUŽBA nam je poslala še 25 zbirk svojih knjig, ki jih lahko naročite rojaki po \$1.50 zbirka. To so štiri knjige — dva romana in dve knjigi poučne vsebine.
"Glas Naroda",
82 Cortlandt St., New York City.

Pozor čitatelji.
Opozorite trgovce in obrtniki, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujete v listu "Glas Naroda". S tem boste vstregli vsem.
Uprava "Glas Naroda".

Prav vsakdo -
kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —
MALI OGLASI
v "Glas Naroda".

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

KNJIGO
KAKO SE POSTANE AMERIŠKI DRŽAVLJAN
Imamo zopet v zalogi Stane 25¢. Onim, ki so jo medtem naročili, smo jo že odposlali.
Uprava Glas Naroda,
82 Cortlandt St., New York City.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je posrejen o potnih listih, prtljaji in drugih stvareh. Vselej nam dolgoletne izkušnje vam mi damo, da najhitreje in najlažje pripravimo, vedno le prvostanske brzojavke.

Tudi nedržavljan samrejo potovati v stari kraj, toda preskrbeti si morajo dovoljenje ali permit in Washington, bodisi za eno leto ali 6 mesecev in se mora delati prošnjo vsaj en mesec pred odpotovanjem in to naravnost v Washington, D. C. na generalnega naseljskega komisarja.

Glasom odredbe, ki je stopila v veljavo 31. julija, 1926 se nikomur več ne pošlje permit po pošti, ampak ga mora iti iskati vsak posloje osebno, bodisi v najbližnji naseljski urad ali pa ga dobi v New Yorku pred odpotovanjem, kakor kedo v prošnji zaprosi. Kdor potuje ven brez dovoljenja, potuje na svoje lastno odgovornost.

Kako dobiti svojce iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnike ali svojce iz starega kraja, naj nam prej piše za pošto. Iz Jugoslavije bo pripuščeno v tem letu 670 priseljencev, toda polovica te kvote je določena za ameriške državljane, ki žele dobiti sem tla in otroke od 18. do 21. leta in pa na poljedelske delavce.

Ameriški državljani pa samorejo dobiti sem čene in otroke do 18. leta brez da bi bili šteti v kvoto, potrebno pa je delati prošnjo v Washington.

Predno podvsamete kakš kora, pišite nam.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 CORTLANDT ST. NEW YORK

ADVERTISE in GLAS NARODA